

НАРЕДБА ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ БУТИЛИРАНИТЕ НАТУРАЛНИ МИНЕРАЛНИ, ИЗВОРНИ И ТРАПЕЗНИ ВОДИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ПИТЕЙНИ ЦЕЛИ

В сила от 03.08.2004 г. Приета с ПМС № 178 от 23.07.2004 г.

Обн. ДВ. бр.68 от 3 Август 2004г., изм. ДВ. бр.22 от 15 Март 2005г., изм. ДВ. бр.54 от 4 Юли 2006г., изм. ДВ. бр.66 от 25 Юли 2008г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С наредбата се определят изискванията към бутилираните натурални минерални, изворни и трапезни води, предназначени за питейни цели, условията и редът за използване на методите за обработка на натуралните минерални и изворни води и за внос на минерални води.

(2) Наредбата не се прилага за:

1. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) води, които са лекарствен продукт по смисъла на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина;
2. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) натуралните минерални води, използвани при водоизточника за лечебни цели в балнеоложки обекти;
3. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) натуралните минерални води, предназначени за износ за трети страни.
4. (отм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

Чл. 2. (1) Бутилирана вода е натурална минерална, изворна или трапезна вода, предназначена за питейна употреба, поставена в бутилка или друг вид готови потребителски опаковки.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Видовете бутилирани води са:

1. "натурална минерална вода" - минерална вода, която произхожда от находище на минерална вода, добива се от един или повече естествени извори или изкуствено изградени водоизточници, има строго определен и постоянен (в рамките на естествените колебания) дебит, температура, минерален състав, съдържание на микроелементи и други компоненти, които ѝ придават специфични свойства и я отличават ясно от обикновената питейна вода; по смисъла на **чл. 6, ал. 5 и 6** е микробиологично безопасна, първоначалната ѝ чистота и състав остават непроменени поради дълбокия ѝ подземен произход и защитеност срещу замърсяване на находището на минерална вода, от което произхожда, и при производството ѝ са спазени изискванията на наредбата;

2. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) "изворна вода" - вода, която произхожда от дълбоко разположен водоносен хоризонт, който не е находище на минерална вода, добива се от един или повече естествени извори или изкуствено изградени водоизточници, по микробиологични, физико-химични, химични и радиологични показатели е подходяща за питейна употреба в нейното натурално състояние, при производството ѝ са спазени изискванията на наредбата и се бутилира в района на водоизточника в предприятие, свързано с директна тръбопроводна връзка с водоизточника;

3. "трапезна вода" - всяка вода от подземен или повърхностен водоизточник, третирана или нетретирана, която отговаря на изискванията на **Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели** (обн., ДВ, бр. 30 от 2001 г.; изм., бр. 87 от 2007 г.), но не отговаря на изискванията за натурална минерална или изворна вода и при производството ѝ са спазени изискванията на наредбата;

4. "натурална минерална вода - естествено газирана" - минерална вода, която в природното си състояние съдържа въглероден диоксид, като количеството му, съдържащо се в бутилираната вода, независимо от това дали е прилагана декантация или не, е същото (в рамките на обичайните граници на отклонение), както във водата при водоизточника; в това определение се включват и натуралните минерални води, при които повторно е въведен въглероден диоксид, произхождащ от същото находище на минерална вода, в количество, равно на това, което е отделено в хода на техническите операции при бутилирането;

5. "натурална минерална вода - догазирана с газ от водоизточника" - минерална вода, която е газирана допълнително с въглероден диоксид, произхождащ от същото находище на минерална вода, и количеството му, съдържащо се в бутилираната вода, независимо от това дали е прилагана декантация, или не, е по-голямо от това във водата от водоизточника;

6. "натурална минерална вода - газирана" - минерална вода, която съдържа въглероден диоксид, който е разтворен допълнително във водата и не произхожда от находището на минерална вода, от което е водата;

7. "натурална минерална вода - напълно дегазирана" или "натурална минерална вода - частично дегазирана" - минерална вода, която при бутилирането е преминала съответната обработка по **чл. 13, ал. 2, т. 4**;

8. "изворна вода - газирана" или "трапезна вода - газирана" - изворна или трапезна вода, в която изкуствено е добавен въглероден диоксид, който се отделя спонтанно и видимо при нормална температура и налягане;

9. "сода" - газирана трапезна вода, която съдържа допълнително прибавен натриев хидрогенкарбонат повече от 570 mg/l.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Забранява се пускането на пазара на други видове бутилирани води освен определените в ал. 2.

Чл. 3. (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

Глава втора.
ИЗИСКВАНИЯ КЪМ НАТУРАЛНИТЕ МИНЕРАЛНИ, ИЗВОРНИ И ТРАПЕЗНИ ВОДИ,
ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ПИТЕЙНИ ЦЕЛИ

Раздел I.
Изисквания към натуралните минерални води

Чл. 4. (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Бутилиране и пускане на пазара на натурална минерална вода, добита на територията на Република България се извършва, при условие че са спазени следните изисквания:

1. минералната вода е определена като такава по реда на **Закона за водите**;
2. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.) за минералната вода е предоставена концесия за добив по реда на **Закона за концесиите** при изпълнение на изискванията на **Закона за водите**;
- 2а. (нова - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) конструкцията на водоизточника осигурява защита от замърсяване на водата и от смесване с води от по-горе разположени водоносни хоризонти и с повърхностни води;
3. режимът и условията на добиване на минералната вода са постоянни и не водят до промяна на физико-химичните, химичните, радиологичните и микробиологичните качества на водата, запазват нейните специфични характеристики и предотвратяват замърсяването ѝ;
4. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) водоизточниците и съоръженията за транспортиране и съхраняване на минералната вода отговарят на действащите санитарно-технически изисквания и са изградени от материали, които не променят физико-химичните, химичните, радиологичните и микробиологичните качества на водата, запазват нейните специфични характеристики и предотвратяват замърсяването ѝ;
5. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) за водоизточника има установена санитарно-охранителна зона;
6. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) за минералната вода от конкретния водоизточник има издаден сертификат по реда на **чл. 5**;
7. водата се довежда до бутилиращото предприятие, изградено в района на водоизточника, чрез директна тръбопроводна връзка.

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) (1) Министърът на здравеопазването издава сертификат съгласно Закона за храните, който удостоверява, че по произход, състав и свойства минералната вода е подходяща за бутилиране за питейни цели. Сертификатът се издава по образец съгласно **приложение № 1**.

(2) Сертификатът по ал. 1 се издава на основата на анализи и заключения от проведените съобразно **приложение № 2** проучвания.

(3) Издаването и подновяването на сертификата се извършва по реда на **чл. 87 от Наредба № 1 от 2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води** (ДВ, бр. 87 от

2007 г.).

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) (1) Натуралната минерална вода при бутилирането ѝ не трябва да надвишава максималните стойности за съдържание на елементи и съединения съгласно **приложение № 3**.

(2) Минералната вода по радиологични показатели трябва да съответства на изискванията на **приложение № 3а**, което се установява при издаването и подновяването на сертификата по **чл. 5**.

(3) Химичните елементи и съединенията съгласно **приложение № 3** могат да се съдържат в натуралните минерални води в определените граници само ако те са естествени съставки на минералната вода, а не са резултат от замърсяване на водоизточника.

(4) За целите на официалния контрол методите за анализ на химичните елементи и съединения по ал. 1 трябва да отговарят на изискванията съгласно **приложение № 4**.

(5) По микробиологични показатели натуралната минерална вода трябва да отговаря на изискванията съгласно **приложение № 5**. Общият брой колонии на жизнеспособни микроорганизми на натуралната минерална вода, установяван при водоизточника, трябва да съответства на нейната естествена микрофлора и да дава достатъчни доказателства, че водоизточникът е защитен от всякакво замърсяване.

(6) Не се допуска наличие на патогенни микроорганизми и паразити в натуралната минерална вода. Патогенните микроорганизми се изследват само по епидемиологични и други показания, определени от органите на Държавния здравен контрол (ДЗК).

(7) При спазване изискванията на ал. 5 и 6 и условията за експлоатация на водоизточника на етап търговия:

1. развитието на естествената микрофлора на натуралната минерална вода може да е резултат само от нормалното увеличение на микрофлората, установена при водоизточника;

2. натуралната минерална вода не може да има органолептични недостатъци (утайки, видими частици, наличие на оцветявания, мътност и др.).

Раздел II.

Изисквания към изворните води

Чл. 7. (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Бутилиране и пускане на пазара на изворна вода, добита на територията на Република България се извършва, при условие че са спазени следните изисквания:

1. (доп. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) водата се добива от дълбоко разположен естествено защитен от замърсяване водоносен хоризонт;

2. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) конструкцията на водоизточника осигурява защита от замърсяване на водата от смесване с води от по-горе разположени водоносни хоризонти и с повърхностни води;

3. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) има издадено разрешително за водовземане по реда на **Закона за водите**;

4. режимът и условията на добиване на изворната вода са постоянни и не водят до промяна на физико-химичните, химичните, радиологичните и микробиологичните качества на водата, запазват нейните специфични характеристики и предотвратяват замърсяването ѝ;

5. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) водоизточниците и съоръженията за транспортиране и съхраняване на изворната вода отговарят на действащите санитарно-технически изисквания, изградени са от материали, които не променят физико-химичните, химичните, радиологичните и микробиологичните качества на водата, запазват нейните характеристики и предотвратяват замърсяването ѝ;

6. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) за водоизточника има установена санитарно-охранителна зона;

7. за водата са проведени изпитвания по показателите съгласно **чл. 8**;

8. водата се довежда до бутилиращото предприятие, изградено в района на водоизточника, чрез директна тръбопроводна връзка.

Чл. 8. (1) По физико-химични, химични и радиологични показатели изворната вода трябва да съответства на изискванията на **приложение № 1**, таблици Б, В и Г на Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

(2) По микробиологични показатели изворната вода трябва да отговаря на изискванията, посочени в **приложение № 5**. Не се допуска наличие на патогенни микроорганизми и паразити в изворната вода.

(3) Не се допуска пускане на пазара на изворни води с наличие на утайки, видими частици, наличие на оцветявания и мътност.

Чл. 9. (1) Изпитванията по **чл. 7, т. 7** се извършват четирикратно по сезони през интервал от 3 месеца от акредитирани лица за изпитване на питейни води.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Водата се изследва за патогенни микроорганизми само по епидемиологични и други показания, определени от органите на ДЗК.

Раздел III.

Изисквания към трапезните води

Чл. 10. (1) За производството на трапезна вода се допуска използването на основни суровини:

1. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) питейна вода по смисъла на **Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели**;

2. минерална вода.

(2) За производството на трапезна вода може да се използват допълнителни суровини като:

1. въглероден диоксид;

2. натриев хлорид;

3. (доп. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) минерални вещества от разрешените в **приложение № 2** на Наредба № 8 от 2002 г. за изискванията към използване на добавки в храните (ДВ, бр. 44 от 2002 г.).

Чл. 11. (1) Производството на трапезна вода се извършва само по начин, осигуряващ спазването на максималните стойности за съдържание на химични вещества, определени в **приложение № 1**, таблици Б, В и Г на Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

(2) Не се допуска наличие на остатъчни дезинфектанти във водата на мястото на бутилирането ѝ.

Чл. 12. (1) По микробиологични показатели трапезната вода трябва да отговаря на изискванията от **приложение № 5**. За трапезната вода не се изисква определянето на показателя "мезофилни аеробни микроорганизми за водата при водоизточника".

(2) Не се допуска наличие на патогенни микроорганизми и паразити в трапезната вода.

Глава трета.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА МЕТОДИТЕ ЗА ОБРАБОТКА НА НАТУРАЛНИ МИНЕРАЛНИ, ИЗВОРНИ ВОДИ И ТРАПЕЗНИ ВОДИ

Чл. 13. (1) Извън случаите по **чл. 15** при производството на натурална минерална вода не се допуска обработка, вследствие на която могат да настъпят отклонения в характерния състав и качества на водата, определени в сертификата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Натуралните минерални води, каквито са при водоизточника, могат да претърпят само следните обработки:

1. отделяне на неустойчивите елементи, като съединения на желязото и сярата, чрез филтрация или декантация, което може да бъде предшествано от аерация;
2. отделяне на съединения на желязото, мангана, сярата и арсена чрез обогатен с озон въздух и при условие, че са спазени изискванията на **чл. 14**;
3. отделяне на нежелани съставки, различни от определените в т. 1 и 2 и при условие, че са спазени изискванията на **чл. 14**;
4. пълно или частично дегазиране на минералната вода изключително чрез физични методи.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Обработките по ал. 2, т. 1, 2 и 3 са допустими, при условие че е доказано и документирано, че не водят до промяна в състава на водата по отношение на характерните елементи и съединения, които ѝ придават специфични свойства.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Използването на обогатен с озон въздух за обработка на минерална вода се допуска, когато са спазени следните изисквания:

1. обработката не води до промяна на физико-химичния състав на водата по

отношение на характерните елементи и съединения;

2. обработката не води до формиране на остатъци с концентрация, надвишаваща максималните стойности, посочени в **приложение № 6**, или на остатъци, които могат да доведат до риск за здравето на хората.

3. минералната вода преди обработката отговаря на микробиологичните критерии, определени в **чл. 6** и в **приложение № 5**.

Чл. 14. (В сила от 04.02.2005 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

(1) Използването на методите за обработка по **чл. 13, ал. 2, т. 2 и 3** се извършва след предварително подаване на уведомление до министъра на здравеопазването с копие до министъра на околната среда и водите.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа следните данни:

1. наименование, седалище и адрес на управление на производителя;

2. основание (концесионен договор или друг документ) за ползване на минералната вода;

3. мотивирана подробна обосновка за необходимостта от прилагане на метода за обработка.

(3) В случаите на уведомление за обработка по **чл. 13, ал. 2, т. 2**, за да се осигури, че използването на такава обработка е оправдано от гледна точка на съединенията на желязото, мангана, сярата и арсена в състава на водата, към уведомлението по ал. 2 се прилагат и:

1. подробна техническа документация относно метода за обработка на водата, техническите характеристики и принципа на действие на съоръженията и инсталациите, материалите, от които са изработени детайлите, влизащи в контакт с минералната вода, и инструкцията за експлоатация;

2. експертно становище, изготвено от упълномощено от Министерството на здравеопазването здравно заведение по **чл. 21, ал. 2, т. 1 от Закона за здравето** или лечебно заведение по **чл. 9 от Закона за лечебните заведения**, за необходимостта от прилагане на съответната обработка на водата, както и за влиянието на тази обработка върху качествата на минералната вода, които ѝ придават характерни свойства;

3. протоколи от изпитвания на водата, извършени от акредитирани лаборатории за води, по показателите от сертификата след приложена обработка, както и за съдържание на остатъци съгласно **приложение № 6**.

(4) Когато методът за обработка на минерална вода с обогатен с озон въздух съответства на изискванията на **чл. 13**, министърът на здравеопазването издава удостоверение за съответствието на метода на обработка, с което се разрешава неговото прилагане при производството на натурална минерална вода.

(5) Производителят на натурална минерална вода, който прилага метод на обработка по **чл. 13, ал. 2, т. 2 и/или 3**, е длъжен да предприема всички необходими мерки за гарантиране ефективността и безопасността на обработката и да съдейства на компетентния контролен орган при извършване на проверки.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Натуралната минерална вода, в състава, в който се намира при водоизточника, не може да е обект на никакво

друго обогатяване освен чрез въвеждане или повторно въвеждане на въглероден диоксид (газиране или догазиране) при условията по **чл. 2, ал. 2, т. 5 и 6.**

Чл. 16. При производството на натурална минерална вода е забранена каквато и да е обработка на минералната вода с цел дезинфекция, както и добавянето на бактериостатични елементи или всякаква друга обработка, несъобразена с **чл. 13**, която може да промени естествената ѝ микрофлора.

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Изискванията на **чл. 13, ал. 2** не се отнасят за случаите, когато натурални минерални води и изворни води са суровина за производството на трапезна вода по смисъла на **чл. 10** и/или за безалкохолни и други напитки.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) При производството на изворна вода се прилагат само методите за обработка по **чл. 13, ал. 2**. Изворната вода, в състава, в който се намира при водоизточника, не може да е обект на никакво друго обогатяване, освен чрез въвеждане на въглероден диоксид (газиране) при условията по **чл. 2, ал. 2, т. 8.**

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Използването на методите за обработка, посочени в **чл. 13, ал. 2, т. 2 и т. 3**, се извършва след уведомяване на министъра на здравеопазването по реда на **чл. 14.**

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) За изворните води не се прилагат разпоредбите по **чл. 14, ал. 3, т. 2 и 3**, а се представят само протоколи от лабораторни изпитвания на водата след приложената обработка, за съответствие с изискванията на **чл. 8**, както и за съдържание на остатъците по **приложение № 6**, в случай на обработка с обогатен с озон въздух.

(4) При производството на изворна вода се забранява всяка обработка на водата с цел дезинфекция по смисъла на **чл. 16.**

Чл. 19. Допуска се приготвянето на газирана трапезна вода, съдържаща допълнително прибавен натриев хидрогенкарбонат повече от 570 mg/l.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) В случаите, когато при производството на трапезна вода се използва обогатен с озон въздух, обработката не трябва да води до формиране на посочените в **приложение № 6** остатъци в концентрации, надвишаващи определените стойности, както и до образуване на други остатъци, които могат да представляват риск за здравето на хората.

Глава четвърта.

УСЛОВИЯ ЗА БУТИЛИРАНЕ И ЕТИКЕТИРАНЕ НА НАТУРАЛНИ МИНЕРАЛНИ, ИЗВОРНИ ВОДИ И ТРАПЕЗНИ ВОДИ

Чл. 21. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Бутилирането на натуралните минерални, изворни и трапезни води, както и устройството, технологичното

оборудване и експлоатацията на предприятията за бутилиране трябва да отговарят на изискванията на Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно хигиената на храните (ОВ, Специално издание 2007 г., глава 13, том 44) и на актовете по неговото прилагане, както и на **Наредба № 5 от 2006 г. за хигиената на храните** (ДВ, бр. 55 от 2006 г.).

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Информацията при етикетирането на потребителските опаковки на натурални минерални води, предназначени за пускане на пазара на територията на Република България, се представя и на български език.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) На етикета се посочва видът на водата, съгласно **чл. 2, ал. 2**.

(3) (В сила от 04.02.2005 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) При спазване изискванията на **Наредбата за изискванията за етикетирането и представянето на храните**, приета с Постановление № 136 на Министерския съвет от 2000 г. (обн., ДВ, бр. 62 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 40 и 100 от 2003 г., бр. 98 от 2004 г., бр. 82 от 2005 г., бр. 20 от 2006 г. и бр. 48 от 2008 г.), етикетът на потребителска опаковка на натурална минерална вода трябва да съдържа и следната задължителна информация:

1. наименование на водоизточника и находището на минерална вода съгласно сертификата по **чл. 5**;
2. наименование на мястото, където се бутилира натуралната минерална вода;
3. данни от физико-химичния и химичния анализ на водата, определящи характерния ѝ състав по сертификата - съдържание на аниони, катиони и микроелементи, стойности за обща минерализация, електропроводимост и активна реакция (активната реакция не се посочва за газирани води); за случаите по т. 5 изрично се посочва съдържанието на флуорид в минералната вода;
4. номер и дата на издаване на сертификата и номер и/или дата на сключване на договора за предоставяне на концесия (за натурални минерални води, бутилирани на територията на Република България);
5. ако натуралната минерална вода е със съдържание на флуорид над 1,5 mg/l, се изписва текстът: "Съдържа флуорид над 1,5 mg/l. Не е подходяща за всекидневна употреба от кърмачета и деца под 7-годишна възраст."; надписът се поставя в непосредствена близост до търговското наименование (търговската марка) на продукта и трябва да е ясно различим;
6. данни за приложена обработка по **чл. 13, ал. 2, т. 2 и 3**, ако има такава; когато е извършвана обработка с обогатен с озон въздух, в близост до данните по т. 3 се поставя следният текст: "На водата е извършена разрешена обработка с обогатен с озон въздух".

(4) Върху етикета могат да се поставят и някои от означенията, дадени в **приложение № 7**, в случаите, когато качествата на натуралната минерална вода отговарят

на посочените критерии.

(5) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Срокът на минимална трайност, обявен съгласно изискванията на **чл. 28, ал. 1 и 2** и **чл. 29** от Наредбата за изискванията за етикетирането и представянето на храните, може да бъде отбелязван и върху капачката.

Чл. 23. (1) (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Търговското наименование (търговската марка) за натурална минерална вода може да съдържа име на местност или населено място, свързано с местоположението на водоизточника и находището, при условие че това не води до заблуждение по отношение на мястото на експлоатация на водоизточника.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Забранява се пускането на пазара на натурална минерална вода, добивана от един и същ водоизточник под повече от едно търговско наименование.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) В случаите, когато търговското наименование (търговската марка) на натуралната минерална вода се различава от наименованието на водоизточника и находището или мястото на бутилиране, това място или наименованието на водоизточника и находището трябва да се изпишат на етикета или на потребителската опаковка с букви най-малко един и половина пъти по-високи и по-широки от най-голямата буква, използвана в търговското наименование (търговската марка).

(4) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Разпоредбата на ал. 1 се прилага и за случаите, когато търговското наименование (търговската марка) се използва при каквато и да е реклама на натуралната минерална вода.

Чл. 24. (1) Не се допуска върху опаковката или етикетите на натуралната минерална вода, както и при рекламирането ѝ под каквато и да е форма да се използват текстове, символи, указания, наименования, фигури, знаци и други подобни, които въвеждат в заблуждение относно нейния произход, право на ползване, качества и свойства.

(2) Забранява се поставянето на указания върху етикета или опаковката, които приписват на натуралната минерална вода свойства, свързани с профилактика и лечение.

Чл. 25. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) При производството на безалкохолни напитки с минерална вода се допуска на етикетите да се изписва "Произведено с минерална вода от ...", при условие че се посочват наименованието на водоизточника и находището съгласно сертификата.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Информацията при етикетирането на потребителските опаковки на изворни води, предназначени за пускане

на пазара на територията на Република България, се представя и на български език.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) На етикета се посочва видът на водата, съгласно **чл. 2, ал. 2**.

(3) (В сила от 04.02.2005 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) При спазване изискванията на **Наредбата за изискванията към етикетирането и представянето на храните** етикетът на потребителската опаковка на изворна вода трябва да съдържа и следната задължителна информация:

1. наименование на водоизточника съгласно издаденото разрешително за водовземане;
2. наименование на мястото, където се бутилира изворната вода;
3. данни за общия минерален състав на водата или електропроводимост и активна реакция (активната реакция не се посочва за газирани води);
4. номер и дата на издаване на разрешителното за водовземане (за изворни води, бутилирани на територията на Република България);
5. данни за приложена обработка по **чл. 13, ал. 2, т. 2 и 3**, ако има такава; в случаите, когато е извършвана обработка с обогатен с озон въздух, в близост до данните по т. 3 се поставя следният текст: "На водата е извършена разрешена обработка с обогатен с озон въздух."
6. ако изворната вода е със съдържание на минерални соли до 50 mg/l, се изписва текстът "С много ниска минерализация".

(4) При етикетирането на изворната вода се прилагат и изискванията на **чл. 23 и 24**.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) При производството на безалкохолни напитки с изворна вода се допуска на етикетите да се изписва "Произведено с изворна вода от ...", при условие че се посочва наименованието и населеното място, в района на което се намира водоизточникът съгласно разрешителното за водовземане.

(6) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Срокът на минимална трайност, обявен съгласно изискванията на **чл. 28, ал. 1 и 2** и **чл. 29** от Наредбата за изискванията за етикетирането и представянето на храните, може да е отбелязан и върху капачката.

Чл. 27. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Информацията при етикетирането на потребителските опаковки на трапезни води, предназначени за пускане на пазара на територията на Република България, се представя и на български език.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) На етикета се посочва видът на водата, съгласно **чл. 2, ал. 2**.

(3) За трапезна вода, приготвена съгласно **чл. 19**, върху етикета се посочва съдържанието на натриев хидрогенкарбонат в mg/l.

(4) (В сила от 04.02.2005 г., изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) При спазване изискванията на Наредбата за изискванията към етикетирането и представянето на храните етикетът на потребителската опаковка на трапезна вода трябва да съдържа и следната задължителна информация:

1. данни за приложена обработка на водата, ако има такава, като задължително се посочват използваните методи; когато вследствие на обработката се променят йонният

и/или газовият състав на изходната вода, се посочват стойности за обща минерализация или електропроводимост и активна реакция (активната реакция не се посочва за газирани води);

2. в случаите, когато е извършвана обработка с обогатен с озон въздух, се поставя следният текст: "На водата е извършена обработка с обогатен с озон въздух.";

3. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) ако трапезната вода е със съдържание на минерални соли до 50 mg/l, се изписва текстът "С много ниска минерализация."

4. (отм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

5. (отм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

(5) (Нова - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Срокът на минимална трайност, обявен съгласно изискванията на **чл. 28, ал. 1 и 2** и **чл. 29** от Наредбата за изискванията за етикетирането и представянето на храните, може да е отбелязан и върху капачката.

Чл. 28. (1) Забранява се върху опаковката или етикетите на трапезната вода, както и при рекламирането ѝ под каквато и да е форма да се използват търговски наименования (търговски марки), текстове, символи, указания, названия, фигури, знаци и други подобни, както и да се назовават каквито и да са географски обекти, които могат да доведат до заблуда на потребителя относно произхода, качествата и свойствата на бутилираната вода или да водят до аналогии с натуралните минерални и изворни води.

(2) За трапезна вода, която се бутилира от водоснабдителна система на населено място, без промяна на физико-химичните показатели на водата, върху етикета се изписва "Бутилирана от водопроводната мрежа на ...", като текстът се допълва с наименованието на конкретното населено място.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) В случаите, когато за производството на трапезна вода като суровина се използва минерална или изворна вода, на етикета не се допуска посочване на наименование и/или вид на водоизточника, находището на минерална вода или водоносния хоризонт, както и каквато и да е употреба на термините "минерална" или "изворна" вода.

(4) Забранява се поставянето на указания върху етикета или опаковката, които приписват на трапезната вода свойства, свързани с профилактика и лечение.

Глава пета.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ВНОС НА НАТУРАЛНИ МИНЕРАЛНИ ВОДИ ОТ ТРЕТИ СТРАНИ (ЗАГЛ. ДОП. - ДВ, БР. 66 ОТ 2008 Г., В СИЛА ОТ 25.07.2008 Г.)

Чл. 29. (*) (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Вносът на натурални минерални води в страната и тяхното пускане на пазара се извършват след издаване на сертификат за внос от министъра на здравеопазването съгласно **чл. 24а от Закона за храните**.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Документът по **чл. 24а, ал. 3, т. 3 от Закона за храните** трябва да удостоверява, че:

1. натуралната минерална вода отговаря на посоченото в **чл. 2, ал. 2, т. 1** от наредбата;
2. за натуралната минерална вода са спазени изискванията на **чл. 4, т. 4 и 7** от наредбата;
3. бутилирането се извършва в съответствие с установени хигиенни изисквания към предприятията и опаковките, за което се извършват периодични проверки от страна на съответния контролен орган.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Документите за проведени анализи на натуралната минерална вода по смисъла на **чл. 24а, ал. 3, т. 4 от Закона за храните** трябва да показват, че за водата са извършени проучванията съгласно изискванията и критериите по **приложение № 2**, раздели II, III, а в случай на приложимост и раздел IV.

Чл. 30. (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

Глава шеста. ПРОИЗВОДСТВЕН И ХИГИЕНЕН КОНТРОЛ

Чл. 31. (1) В хода на технологичния процес лицата, които произвеждат бутилирани води, извършват контрол:

1. на водата при водоизточника в случаите на натурална минерална вода и изворна вода: по физико-химични показатели - ежегодно, по радиологични показатели - веднъж на 3 години и по микробиологични показатели - веднъж месечно;

2. на водата в пункта на наливането ѝ в опаковките и други избрани критични точки на технологичния процес:

а) за натурална минерална вода - по микробиологични показатели съгласно **приложение № 5** и избрани физико-химични показатели, с честота най-малко веднъж на две седмици;

б) за изворна и трапезна вода - по показателите на постоянния и периодичния мониторинг съгласно **Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели**, с честота съобразно **приложение № 2**, таблица Б.2 на посочената наредба;

в) (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) в случаите, когато е извършвана обработка на водата с обогатен с озон въздух - за съдържание на остатъци съгласно **приложение № 6** на тази наредба, както и за други остатъци, които могат да представляват риск за здравето на хората; честотата се определя от производителите в техническата документация на продукта съгласно наредбата по **чл. 21**;

3. на стъклените бутилки - за остатъчни количества от детергенти и бактериална чистота;

4. на пластмасовите бутилки и другите опаковки - за бактериална чистота след изплакване (освен ако бутилките или опаковките не се произвеждат на място) и за миграция на нискомолекулни или други вредни вещества във водата;

5. на партидите от готовата продукция - по микробиологични показатели съгласно **приложение № 5** и по химични показатели съгласно **приложение № 3** за натурална минерална вода или по избрани физико-химични показатели съгласно **Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели** за изворни и трапезни води; честотата се определя от производителите в техническата документация за продукта съгласно наредбата по **чл. 21** най-малко веднъж месечно по микробиологични показатели и веднъж на 3 месеца по химични показатели;

б. по спазването на целия технологичен процес, регламентиран в техническата документация.

(2) Технологичните параметри на производствения процес и лабораторните анализи се вписват в технологичен дневник.

(3) Производителите извършват необходимите изследвания в собствени лаборатории или ги възлагат на акредитирани лица.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

Чл. 32. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Когато се установи, че добиваната минерална вода не отговаря на установения със сертификата състав, лицата, които бутилират натурална минерална вода, преустановяват подаването на вода към предприятието и бутилирането, като незабавно уведомяват органите на ДЗК за установените отклонения.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Ако се установи, че добиваната изворна вода не съответства на изискванията към физико-химичните, химичните, радиологичните и микробиологичните показатели по **чл. 8** или са налице други факти, които показват замърсяване на водата, производителят е длъжен незабавно да прекрати подаването на вода към предприятието и бутилирането, като незабавно уведоми органите на ДЗК.

(3) Във всички случаи на отклонения от изискванията за качество на бутилираните води производителят е длъжен да проведе или да възложи санитарно-хигиенно проучване за установяване на причината и да предприеме незабавно всички необходими действия за нейното отстраняване.

(4) Подаването на вода към предприятието и бутилирането могат да бъдат възобновени само след доказване, че качествата на водата са напълно възстановени.

Чл. 33. (1) При микробиологично замърсяване на технологичната линия или при съмнение за такова производственият процес се спира за извършване на основно почистване, измиване и дезинфекция с подходящи препарати.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Възстановяването на производствения процес се извършва след промиване на инсталацията за бутилиране до получаване на трикратни лабораторни резултати, доказващи отсъствието на остатъци от детергенти и дезинфектанти и съответствието на водата с изискванията на наредбата.

Чл. 34. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Органите на ДЗК извършват контрол на качествата на водите, използвани за бутилиране, съгласно изискванията на тази наредба, **Наредба № 14 от 1987 г. за курортните ресурси, курортните**

местности и курортите (обн., ДВ, бр. 79 от 1987 г.; изм. и доп., бр. 18 от 1992 г., бр. 12 от 1995 г., бр. 88 от 2000 г. и бр. 25 от 2002 г.) и **Наредба № 9 от 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.**

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Органите на ДЗК провеждат регулярен контрол в предприятията за бутилиране на натурални минерални води, в които се прилагат посочените в **чл. 13, ал. 2** методи за обработка, съгласно изготвени от Министерството на здравеопазването указания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) "Естествена микрофлора" е обичайно установимият общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при водоизточника преди каквато и да е обработка на минералната или изворната вода, чийто качествен и количествен състав е определен при вземане предвид на изискванията на **приложение № 5**, таблица 1 и е периодично контролиран.

2. (зал. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

3. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) "Акредитирана лаборатория" е лаборатория или орган за контрол, акредитиран от Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация" или от национален орган по акредитация на държава, с която Република България има влязло в сила споразумение за взаимно признаване, в чийто обхват на дейност влиза провеждане на анализ или изпитване на води.

4. (нова - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) "Водоизточник" е съоръжение за подземни води, предназначено за водовземане, заедно с надземните съоръжения. Видовете водоизточници за подземни води са съгласно **чл. 89, ал. 1** на Наредба № 1 от 2007 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

5. (нова - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) "Находище на минерална вода" е подземно водно тяло с минерална вода.

6. (нова - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) "Балнеоложки обекти" са обекти, в които минералната вода се използва за лечебни, профилактични или хигиенни цели, спорт и отдих. Балнеоложки обекти са и термалните, и хидроминералните обекти.

§ 1а. (Нов - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) С наредбата се въвеждат изискванията на Директива 80/777/ЕИО на Съвета от 15 юли 1980 г. за сближаване законодателствата на държавите членки относно експлоатацията и продажбата на натурални минерални води (ОВ, Специално издание 2007 г., глава 13, том 05) и Директива 2003/40/ЕО на Комисията от 16 май 2003 г. за установяване на списъка, границите на концентрация и изискванията към етикетирането за съставките на натуралните минерални води и условията за употреба на обогатен с озон въздух за обработката на натурални минерални води и на изворни води (ОВ, Специално издание 2007 г., глава 13, том 39).

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Наредбата се приема на основание **чл. 46 от Закона за храните**.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на **чл. 14, чл. 22, ал. 3, чл. 26, ал. 3, чл. 27, ал. 4 и чл. 29**, които влизат в сила 6 месеца след обнародването ѝ.

§ 4. (1) (Предишен текст на § 4 - ДВ, бр. 22 от 2005 г., в сила от 01.03.2005 г.)
Забранява се пускането и предлагането на пазара на бутилирани води, които не отговарят на изискванията на наредбата след 1 март 2005 г. В случаите, когато водите са бутилирани и етикетирани преди 1 март 2005 г., те могат да се предлагат на пазара до изчерпване на наличностите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 22 от 2005 г., в сила от 01.03.2005 г.) Бутилираните води, които не отговарят на изискванията на **чл. 22, ал. 3, т. 5**, могат да се пускат и предлагат на пазара до 1 януари 2006 г.

§ 5. В срок до 4 години от влизането в сила на наредбата могат да се прилагат БДС за методи за анализ на минерални води, които не отговарят на посочените в **приложение № 4** изисквания.

§ 6. Указания по прилагане на наредбата дава министърът на здравеопазването.

§ 7. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Контролът по спазване изискванията на наредбата се извършва от органите на Държавния здравен контрол.

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 33 ОТ 1 МАРТ 2005 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ БУТИЛИРАНИТЕ НАТУРАЛНИ МИНЕРАЛНИ, ИЗВОРНИ И ТРАПЕЗНИ ВОДИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ПИТЕЙНИ ЦЕЛИ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 178 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2004 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 22 ОТ 2005 Г.)

§ 4. Постановлението влиза в сила от 1 март 2005 г.

Заключителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 161 ОТ 29 ЮНИ 2006 Г. ЗА ПРИЕМАНЕ НА ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 54 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2006 Г.)

§ 13. Министрите до 30 септември 2006 г. да внесат в Министерския съвет

предложения за изменения и допълнения на устройствените правилници на ръководените от тях министерства, свързани с осигуряване на административния капацитет и функциите на министерствата за изпълнение на Закона за концесиите и на Правилника за прилагане на Закона за концесиите.

§ 14. Министрите до 30 септември 2006 г. да извършат необходимите промени в подзаконовите нормативни актове, издадени от тях, за привеждането им в съответствие със Закона за концесиите и Правилника за прилагане на Закона за концесиите.

.....

§ 16. Постановлението влиза в сила от 1 юли 2006 г. с изключение на чл. 29, ал. 1, т. 1 и ал. 2 - 4 от Правилника за прилагане на Закона за концесиите, които влизат в сила от 1 януари 2007 г.

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 173 ОТ 14 ЮЛИ 2008 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ БУТИЛИРАНИТЕ НАТУРАЛНИ МИНЕРАЛНИ, ИЗВОРНИ И ТРАПЕЗНИ ВОДИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ПИТЕЙНИ ЦЕЛИ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 178 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2004 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 66 ОТ 2008 Г., В СИЛА ОТ 25.07.2008 Г.)

§ 34. Навсякъде в наредбата думите "Държавния санитарен контрол", "ДСК", "водовземно съоръжение", "водовземни съоръжения" и "остатъчни продукти" се заменят съответно с "Държавния здравен контрол", "ДЗК", "водоизточник", "водоизточници" и "остатъци".

Преходни и Заключителни разпоредби

КЪМ ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 173 ОТ 14 ЮЛИ 2008 Г. ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБАТА ЗА ИЗИСКВАНИЯТА КЪМ БУТИЛИРАНИТЕ НАТУРАЛНИ МИНЕРАЛНИ, ИЗВОРНИ И ТРАПЕЗНИ ВОДИ, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ПИТЕЙНИ ЦЕЛИ, ПРИЕТА С ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 178 НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ОТ 2004 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 66 ОТ 2008 Г., В СИЛА ОТ 25.07.2008 Г.)

§ 35. Натуралните минерални, изворните и трапезните води, които са етикетирани преди датата на влизане в сила на постановлението и не са етикетирани съгласно изискванията му, могат да се продават до изчерпването им от пазара.

§ 36. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към **чл. 5, ал. 1**

(Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
С Е Р Т И Ф И К А Т

№.....
от..... 20.. г.

Този сертификат удостоверява, че минералната вода,
добита чрез .....,

(наименование на водоизточника)

находище на минерална вода .....,

населено място .....,

община (район) ....., област ....., има следните:

А. Геоложки и хидрогеоложки характеристики:

Б. Състав:

1.1. Аниони (mg/l) 1.2. Катиони (mg/l)

1.3. Микрокомпоненти (mg/l) 1.4. Радиологични

показатели

1.5. Микробиологични

показатели

Заклучение

В. С.:

Минералната вода от водоизточник .....,

находище на минерална вода .....,

населено място ....., община

(район) ....., област ....., може да се изпол-

зва за бутилиране за питейни цели.

Сертификатът е валиден за срок 5 години от датата на изда-

ването му.

МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО:

Приложение № 2 към **чл. 5, ал. 2**

(Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

Изисквания и критерии към проучванията за издаване на Сертификат за минерална вода, предназначена за бутилиране за питейни цели

I. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Геоложките и хидрогеоложките проучвания трябва да предоставят следната информация:

1. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Точното място на каптажа на водоизточника с данни за надморската височина, нанесени върху карта с мащаб не по-голям от 1:1000.

2. Подробен доклад за геоложката, тектонската и хидрогеоложка характеристика на находището на минерална вода.

3. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Литоложки състав и стратиграфска характеристика на находището на минерална вода.

4. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Описание на операциите по каптирането на водоизточника.

5. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Данни за експлоатационните ресурси на находището на минерална вода и за експлоатационните характеристики на водоизточника.

6. (доп. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Данни за проектиране и изграждане на санитарно-охранителна зона.

II. Проучванията относно физичните характеристики, химичните и физико-химичните качества трябва да установят:

1. Дебита на водоизточника.

2. (доп. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Температурата на водата при водоизточника и температурата на въздуха.

3. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Връзката между литоложкия състав на находището на минерална вода и естеството и вида на минералните вещества във водата.

4. Сухия остатък на водата при 180°C и 260°C.

5. (доп. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Електропроводимостта или съпротивлението на водата при определена температура на измерване.

6. Активната реакция (pH) на водата.

7. Съдържанието на аниони и катиони във водата.

8. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Съдържанието на нейонизираните елементи във водата.

9. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Съдържанието на микроелементи във водата.

10. Радиологичните характеристики при водоизточника.

11. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Относителните изотопни нива на съставните елементи на водата: кислород (O^{16} - O^{18}) и водород (протий, деутерий, тритий), в случаите, когато е необходимо.

12. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Токсичността на някои съставни елементи на водата, като се отчитат определените за всеки един от тях стойности.

III. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Микробиологичните анализи, извършени при водоизточника, трябва да включват:

1. Доказателства за отсъствието на паразити и патогенни микроорганизми.

2. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Количествено определяне на

броя колонии на жизнеспособните микроорганизми, показателен за фекално замърсяване:

а) (изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) отсъствие на Ешерихия коли (*Escherichia coli*) и други коли форми в 250 ml при 37°C и 44,5 °C.

б) отсъствие на фекални стрептококи в 250 ml;

в) отсъствие на спорообразуващи сулфит-редуциращи анаеробни бактерии в 50 ml;

г) (доп. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) отсъствие на Псевдомонас аеругиноза (*Pseudomonas aeruginosa*) в 250 ml.

3. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Определяне на общия брой на coloniите на жизнеспособните микроорганизми в 1 ml вода:

а) (изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) при 20 до 22 °C за 72 часа върху среда "агар-агар" или "агар-желатин",

б) при 37 °C за 24 часа върху среда "агар-агар".

IV. (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Фармакологичните и клиничните анализи, които трябва да се извършват в съответствие с научно признати методи, следва да са подходящи за особените характеристики на натуралната минерална вода и въздействието ѝ върху човешкия организъм, като диуреза, стомашни и чревни функции, компенсирани на минерален дефицит.

Установяването на последователност и съгласуваност на съществен брой клинични наблюдения може, където е подходящо, да замени цитираните по-горе анализи. Клиничните анализи могат в подходящи случаи да заменят споменатите анализи, при условие че последователността и съгласуваността на съществен брой наблюдения позволяват постигането на същите резултати.

Приложение № 3 към **чл. 6, ал. 1**

(Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

Естествено присъстващи съставки в натуралните минерални води и максимални стойности, които, ако бъдат надвишени, биха представлявали риск за общественото здраве

Съставки(1)	Максимални стойности (mg/l)
Антимон	0,0050
Арсен	0,010 (общо)
Барий	1,0
Бор	
Кадмий	0,003
Хром	0,050
Мед	1,0
Цианид	0,070
Флуориди	5,0
Олово	0,010
Манган	0,50
Живак	0,0010

Никел	0,020
Нитрати	50
Нитрити	0,1
Селен	0,010

Забележка.

(1) Съставките се определят по въведени с БДС методи за изпитване, отговарящи на изискванията на приложение № 4.

Приложение № 3а към **чл. 6, ал. 2**

(Ново - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

Изисквания към радиологичните качества на минералните води

Показател ⁽¹⁾	Максимални стойности	Единица
Тритий	100	Bq/l
Обща индикативна доза ^{(2) (3)}	0,10	mSv/year
Обща α-активност	0,5 ⁽⁴⁾	Bq/l
Обща β-активност	1,0 ⁽⁴⁾	Bq/l
Естествен уран	0,06	mg/l

Забележки:

(1) Показателите тритий, обща α-активност и обща β-активност се определят по въведени с БДС методи за изпитване.

(2) С изключение на тритий, калий⁴⁰, радон и разпадните му продукти.

(3) Съответствието по показателя обща индикативна доза се оценява по контролни нива на обща α-активност и обща β-активност. При превишаване на контролно ниво се извършва експертна оценка на общата индикативна доза от органите на Държавния здравен контрол.

(4) Контролно ниво.

Приложение № 4 към **чл. 6, ал. 4**

(Предишно приложение № 4 към чл. 6, ал. 3, изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

Характеристики(*) на методите за анализ на съставките от приложение № 3

Със-тавки	Точност на параметричната	Прецизност на парамет-	Граница на откриване в %	Забележки
-----------	---------------------------	------------------------	--------------------------	-----------

	стойност в % (1)	ричната стойност (2)	на пара- метрич- ната стой- ност (3)	
Антимон	25	25	25	
Арсен	10	10	10	
Барий	25	25	25	
Бор				
Живак	20	10	20	
Кадмий	10	10	10	
Манган	10	10	10	
Мед	10	10	10	
Никел	10	10	10	
Нитрати	10	10	10	
Нитрити	10	10	10	
Олово	10	10	10	
Селен	10	10	10	
Флуориди	10	10	10	
Хром	10	10	10	
Цианиди	10	10	10	(4)

Забележки:

(*) (предишна заб. 1, изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

Аналитичните методи за измерване на концентрациите на съставките, изброени в **приложение № 3**, трябва да могат най-малко да измерват концентрации, равни на параметричната стойност, с определената точност, прецизност и граница на откриване. Независимо от чувствителността на използвания метод за анализ резултатът се изразява, като се използва най-малко същият брой десетични знаци, както за максималната стойност, посочена в **приложение № 3**.

(1) (предишна заб. 2, изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Точност е систематичната грешка и представлява разликата между средната стойност на голям брой повторно извършени измервания и точната стойност.

(2) (предишна заб. 3, изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Прецизност е случайната грешка и обикновено се изразява като стандартно отклонение (в дадена партида и между партиди) на представителни резултати спрямо средната стойност. Приемливата прецизност е равна на удвоеното относително стандартно отклонение.

(3) (предишна заб. 4, изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Граница на откриване е:

- или три пъти относителното стандартно отклонение в дадена партида обичайна проба, съдържаща ниска концентрация на параметъра,
- или пет пъти относителното стандартно отклонение в дадена партида работна проба.

(4) (предишна заб. 5, изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.) Методът трябва да позволява определяне на общия цианид във всичките му форми.

Приложение № 5 към **чл. 6, ал. 4**

(Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

Микробиологични изисквания към качеството на натуралните минерални, изворните и трапезните води

Таблица 1

Показател(1)	Препоръчителна стойност	Единица
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при водоизточника(2)		
- при 20 до 22 °C за 72 часа	не повече от 20	КОЕ(3)/ml
- при 37 °C за 24 часа	не повече от 5	КОЕ/ml

Таблица 2

Показател(1)	Максимална стойност	Единица
1. Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми след бутилиране(4)		
- при 20 до 22 °C за 72 часа	не повече от 100	КОЕ/ml
- при 37 °C за 24 часа	не повече от 20	КОЕ/ml
2. Колиформи при 37 °C и 44,5 °C	0/250	ml
3. Ешерихия коли (Escherichia coli) при 37 °C и 44,5 °C	0/250	ml
4. Фекални стрептококи	0/250	ml
5. Спорообразуващи сулфитредуциращи анаеробни бактерии	0/50	ml
6. Псевдомонас аеруриноза (Pseudomonas aeruginosa)	0/250	ml

Забележки:

(1) Микробиологичните анализи се извършват по въведени с БДС методи, основани на принципа за определяне на най-вероятно число (НВЧ) или на

принципа на мембранната филтрация.

(2) Показателят не се определя за трапезни води.

(3) КОЕ - колонообразуващи единици.

(4) Общият брой колонии на жизнеспособни микроорганизми трябва да се измери до 12 часа след бутилирането, като водата се поддържа при $4 \text{ }^{\circ}\text{C} \pm 1 \text{ }^{\circ}\text{C}$ по време на 12-часовия период.

Приложение № 6 към **чл. 13, ал. 4, т. 2**

(Предишно Приложение № 6 към чл. 13, ал. 3, т. 2, изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

Максимални стойности за остатъците от обработка на натурални минерални, изворни и трапезни води с обогатен с озон въздух

Остатък от обработката	МС(1) $\mu\text{g/l}$
Разтворен озон	50
Бромати	3(2)
Бромформ	1(2)

Забележки:

(1) Максимална стойност. Съответствието с максималните стойности се контролира от органите на ДЗК по време на бутилиране или друга форма на пакетирание, предназначена за крайния потребител.

(2) За трапезни води максималните стойности са съгласно приложение № 1, таблица Б на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Приложение № 7 към **чл. 22, ал. 4**

(Изм. - ДВ, бр. 66 от 2008 г., в сила от 25.07.2008 г.)

Означения и критерии за етикетиране на бутилираните натурални минерални води

Означения	Критерии
С ниска минерализация	Съдържание на минерални соли, изчислено като фиксиран остатък, не по-високо от 500 mg/l
С много ниска минерализация	Съдържание на минерални соли, изчислено като фиксиран остатък, не по-високо от 50 mg/l
С висока минерализация	Съдържание на минерални соли, изчислено като фиксиран остатък, по-високо от 1500 mg/l
Съдържа бикарбонати	Съдържание на бикарбонати, по-високо от 600 mg/l
Съдържа сулфати	Съдържание на сулфати, по-високо

	от 200 mg/l
Съдържа хлориди	Съдържание на хлориди, по-високо от 200 mg/l
Съдържа калций	Съдържание на калций, по-високо от 150 mg/l
Съдържа магнезий	Съдържание на магнезий, по-високо от 50 mg/l
Съдържа флуориди	Съдържание на флуориди, по-високо от 1 mg/l
Съдържа желязо	Съдържание на двувалентно желязо, по-високо от 1 mg/l
Кисела	Съдържание на свободен въглероден диоксид, по-високо от 250 mg/l
Съдържа натрий	Съдържание на натрий, по-високо от 200 mg/l
Подходяща за приготвяне на храна за кърмачета	Съдържание на натрий, не по-високо от 20 mg/l Съдържание на нитрати, не по-високо от 10 mg/l Съдържание на нитрити, не по-високо от 0,02 mg/l Съдържание на флуориди, не по-високо от 0,7 mg/l Съдържание на сулфати, не по-високо от 240 mg/l Съдържание на манган, не по-високо от 0,05 mg/l Съдържание на арсен, не по-високо от 0,005 mg/l
Подходяща за бедна на натрий диета	Съдържание на натрий, по-малко от 20 mg/l
Може да има разслабително действие	Ако е посочено в сертификата по чл. 5
Може да има диуретично действие	Ако е посочено в сертификата по чл. 5